TÜRKİYE İŞ KURUMU

2023 YILI BİRİNCİ ÇEYREK AÇIK İŞ İSTATİSTİKLERİ ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

GİRİŞ

- Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamında 27 Şubat-10 Mart 2023 tarihleri arasında Türkiye genelinde örneklemde yer alan 1 ve üzeri çalışanı olan **16 bin 778 işletme ile iletişime geçilmiştir**[1]**.** Söz konusu işletmelerden 13 bin 568'ine (% 80,9) soru formu uygulanmıştır. Bu bağlamda, Türkiye genelinde 3 milyon 272 bin 65 işletmeyi kapsayan veri derlenmiştir.
- Araştırma kapsamında açık iş kavramı; henüz ortaya çıkmış ve doldurulmamış ya da açık olmak üzere olan, işverenin işletmesi dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif adımlar atmakta olduğu ve daha fazla adım atmaya hazırlandığı, işveren tarafından hemen ya da belirli bir dönem içerisinde doldurulmak istenen ücretli bir iş şeklinde ifade edilmektedir. Açık iş oranı ise, açık iş sayısının açık iş sayısı ile çalışan sayısı toplamına oranlanmasıyla elde edilmektedir.
- Araştırma kapsamında, 2023 yılı 1. çeyreğinde Türkiye genelinde (1 ve daha fazla kişi istihdam eden) işletmelerde toplam **331 bin 124 açık iş olduğu tespit edilmiştir.** 1-9 çalışanı olan işletmelerde toplam **176 bin 78 açık iş,** 10 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerde ise **155 bin 46 açık iş olduğu görülmüştür.**
- Açık iş sayısı 1 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerde bir önceki yılın aynı dönemine (2022 1. çeyrek 326 bin 71) kıyasla **%1,5 oranında** artmıştır.
- Açık işlerin 1 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerde geçen yılın aynı dönemine göre en çok arttığı sektörlerin başında "İmalat", "İnşaat" ve "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" sektörleri gelmektedir.

[1] Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamı, önceki yıllarda 10 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler iken 2021 yılı 1. çeyrekte ilk defa araştırma kapsamı genişletilerek 1-9 çalışanı olan işletmeler de araştırma kapsamına alınmıştır.

AÇIK İŞ VERİLERİ

Şekil 1: Sektörler İtibariyle Açık İş Oranı (%) (1 ve Üzeri İstihdamlı İşletme)

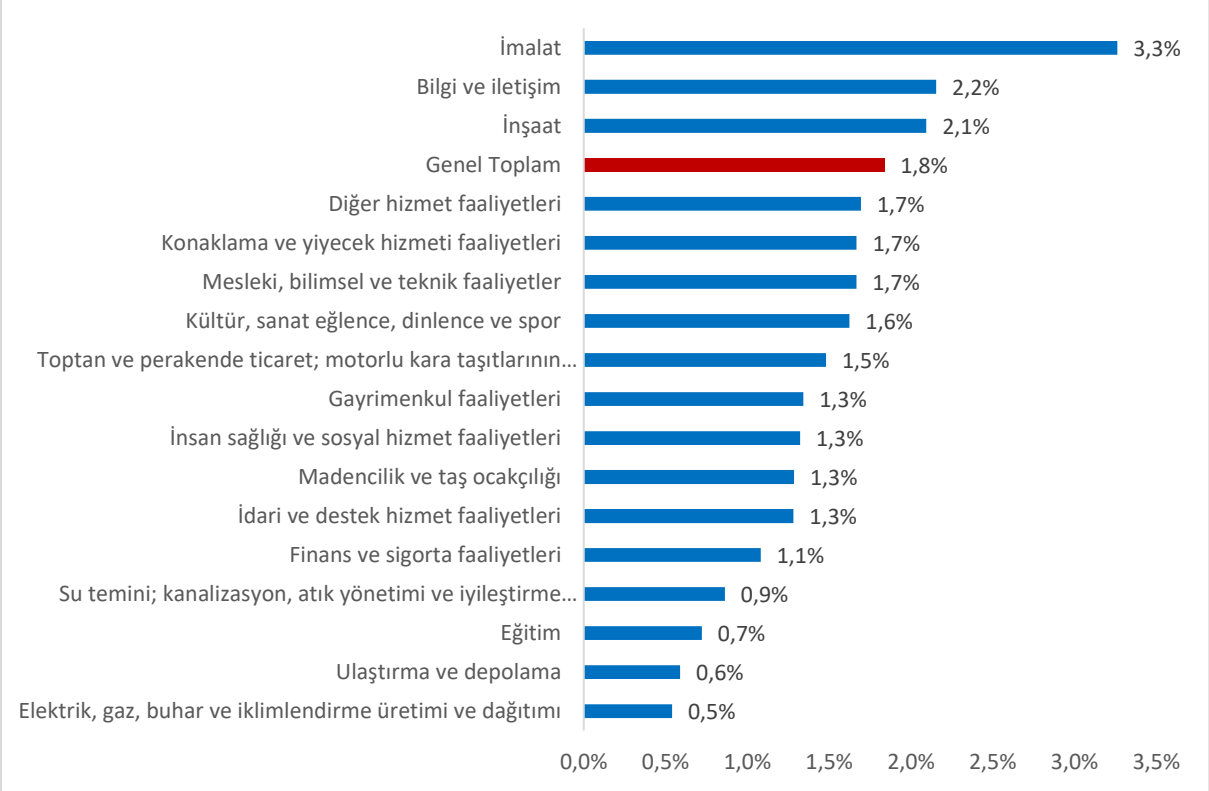

Kaynak: 2023 Yılı 1. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

- Araştırma kapsamında yer alan **17 sektörden 3'ünün açık iş oranı Türkiye genelinin üzerinde iken, 14 sektörün açık iş oranı genel ortalamanın altında kalmıştır.**
- 2023 yılı 1. çeyrek itibariyle en yüksek açık iş oranı %3,3 ile "İmalat" sektöründedir. Bu sektörü, %2,2'lik açık iş oranı ile "Bilgi ve İletişim" ve %2,1'lik açık iş oranı ile "İnşaat" sektörü takip etmektedir. (Şekil 1)
- Araştırma kapsamında en fazla açık iş %4,9 ile **"Düz Dikiş Makineci"** mesleğindedir. İlk on sırada yer alan diğer meslekler ise sırasıyla; "Makineci (Dikiş)", "Garson (Servis Elemanı)", "Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı", "Elektrikçi (Genel)", "Üretim İmal İşçisi", "Oto Bakım Onarımcısı (Oto Mekanikeri)", "Kantin Görevlisi", "Kamyon Şoförü" ve "Satış Danışmanı" meslekleridir. Türkiye genelinde 2023 yılı 1. çeyrek itibariyle açık işlerin %24,3'ü bu mesleklerde bulunmaktadır.

Tablo 1: 2023 Yılı 1. Çeyrek Temel Verileri (1 ve Üzeri İstihdamlı İşletme)

Ekonomik Faaliyet	2023 Birinci Çeyrek			
	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı[2]
İmalat	4.203.224	141.717	3,3%	42,8%
Toptan ve Perakende Ticaret	4.403.620	66.216	1,5%	20,0%
İnşaat	1.317.606	28.178	2,1%	8,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1.160.510	19.683	1,7%	5,9%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1.251.132	16.247	1,3%	4,9%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	813.498	13.789	1,7%	4,2%
Ulaştırma ve Depolama	2.103.714	12.483	0,6%	3,8%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	438.411	7.557	1,7%	2,3%
Bilgi ve İletişim	324.268	7.138	2,2%	2,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	402.999	5.401	1,3%	1,6%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	267.141	2.922	1,1%	0,9%
Eğitim	387.770	2.821	0,7%	0,9%
Gayrimenkul Faaliyetleri	184.698	2.514	1,3%	0,8%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	95.901	1.584	1,6%	0,5%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	107.954	1.405	1,3%	0,4%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	148.492	806	0,5%	0,2%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	76.230	663	0,9%	0,2%
Genel Toplam	**17.687.171**	**331.124**	**1,8%**	**100,0%**

Kaynak: 2023 Yılı 1. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

- 2023 yılı 1. çeyreğinde Türkiye genelinde 1 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde en fazla açık iş **141 bin 717** ile "İmalat" sektöründe olup, **tüm açık işlerin % 42,8'i bu sektördedir.**
- "İmalat" sektöründen sonra en fazla açık iş sırası ile "Toptan ve Perakende Ticaret" ile "İnşaat" sektörlerindedir. "Toptan ve Perakende Ticaret" sektöründe 66 bin 216 kişilik, "İnşaat" sektöründe ise 28 bin 178 kişilik açık iş tespit edilmiştir.
- 2023 yılı 1. çeyreği itibariyle Türkiye genelindeki **açık işlerin % 71,3'ü; "İmalat", "Toptan ve Perakende Ticaret"** ile **"İnşaat"** sektörlerindedir.
- 2023 yılı 1. çeyreğinde Türkiye genelinde 1 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde açık iş oranı % 1,8 olarak gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, 1-9 çalışanı olan işletmelerde ise açık iş oranı % 2,3 olarak gerçekleşmiştir.
- Diğer taraftan, 2023 yılı 1. çeyreğinde Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde açık iş oranı bir önceki yılın aynı dönemindeki oranı korumuş ve % 1,5 olarak gerçekleşmiştir.

[2] Açık İş Dağılımı, sektörel bazda açık iş sayısının toplam açık iş sayısına oranlanması ile elde edilmiştir.

Şekil 2: Çeyreklikler İtibari ile Açık İş Oranları

Kaynak: Açık İş İstatistikleri Araştırmaları, İŞKUR
Not: 1 ve üzeri çalışanı olan işletmeler araştırma kapsamına 2021 1. çeyrekte alınmıştır.

AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN BECERİLER

Uluslararası Meslek Sınıflandırması (ISCO-08)'na göre tasnif edilen ana meslek grupları, talep ettikleri beceri düzeylerine göre aşağıda bulunan Tablo-2'de numaralandırılarak sıralanmıştır.

Tablo 2: Meslek Gruplarına Göre Beceri Düzeyleri (1- En Fazla Talep Edilen Beceri, 5- En Az Talep Edilen Beceri)

Meslek Grupları/Beceriler	Bireysel Beceri	İletişim Becerisi	Problem Çözme Becerisi	Sosyal Beceri	Teknik Beceri
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	2	1	5	3
Hizmet ve Satış Elemanları	5	1	4	2	3
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1	4	2	5	3
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	4	2	5	3
Profesyonel Meslek Mensupları	4	2	1	5	3
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3	4	2	5	1
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4	2	3	5	1
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	2	1	4	5	3
Yöneticiler	4	1	2	3	5
Genel Toplam	**4**	**3**	**2**	**5**	**1**

Kaynak: 2023 Yılı 1. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

- Türkiye genelinde 1 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %65,1** iken, işletmelerin **%8,3'ü ise mal ve hizmet üretiminin azalacağını** öngörmüştür. İşletmelerin **%26,6'sı** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- Bununla birlikte, Türkiye genelinde 1-9 çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %65** iken, işletmelerin **%8,4'ü ise mal ve hizmet üretiminin azalacağını** öngörmüştür. İşletmelerin **%26,6'sı** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- 10 ve üzeri çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %66,7** iken, işletmelerin **%6,3'ü ise mal ve hizmet üretiminin azalacağını** öngörmüştür. İşletmelerin **%27'si** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- Yine 1 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %71,4 iken,** işletmelerin **%4,9'u ise toplam istihdamın azalacağını** öngörmüştür. Bununla birlikte, işletmelerin **%23,7'si** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- 1-9 çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %71,6 iken,** işletmelerin **%4,9'u ise toplam istihdamın azalacağını** öngörmüştür. Bununla birlikte, işletmelerin **%23,6'sı** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- Yine 10 ve üzeri çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %69,5 iken,** işletmelerin **%5'i ise toplam istihdamın azalacağını** öngörmüştür. Bununla birlikte, işletmelerin **%25,5'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.

Tablo 4: Sektörlere Göre Mal ve Hizmet Üretim Beklentisi (1 ve Üzeri İstihdamlı İşletmeler)

Ekonomik Faaliyet	Korunacak/Artacak	Azalacak	Fikrim Yok
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	73,7%	5,3%	21,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	72,4%	2,1%	25,5%
Bilgi ve İletişim	72,4%	4,2%	23,5%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	69,0%	7,4%	23,6%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	68,3%	5,2%	26,4%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	68,2%	7,8%	24,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	67,0%	4,4%	28,6%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	66,2%	9,6%	24,2%
Ulaştırma ve Depolama	66,0%	6,5%	27,5%
İnşaat	65,4%	6,4%	28,2%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	65,3%	4,9%	29,8%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	65,1%	8,1%	26,8%
İmalat	64,6%	7,5%	27,8%
Eğitim	64,4%	10,5%	25,1%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	63,7%	10,8%	25,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	63,0%	9,9%	27,2%
Gayrimenkul Faaliyetleri	59,8%	11,1%	29,1%
Genel Toplam	**65,1%**	**8,3%**	**26,6%**

Kaynak: 2023 Yılı 1. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

Tablo 5: Sektörlere Göre Toplam İstihdam Beklentisi (1 ve Üzeri İstihdamlı İşletmeler)

Ekonomik Faaliyet	Korunacak/Artacak	Azalacak	Fikrim Yok
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	76,0%	3,0%	21,0%
Bilgi ve İletişim	75,2%	2,5%	22,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	75,1%	3,3%	21,6%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	74,9%	5,3%	19,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	74,5%	3,8%	21,7%
Ulaştırma ve Depolama	73,3%	3,9%	22,9%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	73,2%	1,8%	25,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	72,3%	5,2%	22,5%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	71,3%	3,3%	25,4%
İmalat	70,9%	3,8%	25,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	70,1%	5,9%	24,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	70,1%	7,3%	22,6%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	69,7%	1,6%	28,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	69,1%	2,9%	28,0%
İnşaat	68,2%	4,6%	27,2%
Gayrimenkul Faaliyetleri	67,3%	6,1%	26,7%
Eğitim	65,8%	8,7%	25,5%
Genel Toplam	**71,4%**	**4,9%**	**23,7%**

Kaynak: 2023 Yılı 1. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

BİLGİLENDİRME VE GİRİŞ BÖLÜMÜ

Açık iş istatistikleri işgücü piyasasındaki gelişmelere ilişkin önemli bir göstergedir. İşgücü piyasası açısından öncü bir gösterge olan açık iş istatistikleri, politika yapıcılara stratejik bakış açısıyla karar almada ve uyguladıkları politikaların etkilerini gözlemlemede fazlasıyla yardım sağlamaktadır. Buna karşılık, Türkiye'de işgücü piyasasının talep tarafındaki gelişmeleri yansıtabilecek uluslararası standartlar ile uyumlu, kendi içerisinde tutarlılığı ve karşılaştırılabilirliği olan açık iş istatistikleri ve dolayısıyla açık iş oranı bulunmamaktadır. İşgücü piyasası açısından söz konusu olan eksikliğin Türkiye'de kamu istihdam hizmetlerinden sorumlu olan İŞKUR tarafından giderilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, söz konusu eksikliğin giderilmesine yönelik olarak bu araştırma tasarlanmıştır. Araştırmada, **mevcut soru formu kullanılarak tarafınızca beyan edilen veriler ışığında Türkiye'deki işgücü piyasasında söz konusu olan gelişmeler belirlenmeye çalışılacaktır.**

!!! Önemli Hatırlatma !!!

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır**. **Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.**

2- Türkiye İş Kurumu Kanununu gereğince **Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.

Örneklem Numarası:……

İşletmenin Yasal Unvanı:……

İşletmenin Tabela Unvanı:……

Adres:……
……

İl-İlçe:……

Telefon:……

İşletmenin Ana İktisadi Faaliyeti:……

S.1. Lütfen işletmenin güncel e-posta adresini yazınız.

…….

S.2: İşletmenizde 28 Şubat 2023 tarihinde kaç çalışanınız bulunmaktadır?

Kadın Çalışan	*Erkek Çalışan*	*Toplam Çalışan*

!!! Yönlendirme: Toplam çalışan sayısı ile cinsiyetler bazından ayrı ayrı bildirilen çalışan sayılarının toplamının birbiri ile tutarlı olması gerektiğine de dikkat edilmesi gerekmektedir.

S.3: İşletmenizde 28 Şubat 2023 tarihinde açık işiniz bulunmakta mıdır?

Evet ☐ **Hayır** ☐

!!! <u>Cevabınız Evet ise lütfen 4 üncü soruya geçiniz.</u>

!!! <u>Cevabınız Hayır ise lütfen 5 ıncı soruya geçiniz.</u>

S.4: İşletmenizde 28 Şubat 2023 tarihinde kaç açık işiniz bulunmaktadır?

Meslek	*Toplam Açık İş Sayısı*	*Talep Edilen Beceriler** 1. *Problem Çözebilme Becerileri* 2. *İletişim Becerileri* 3. *Bireysel Beceriler* 4. *Sosyal ve Davranışsal Beceriler* 5. *Teknik Beceriler*				
		1	*2*	*3*	*4*	*5*

!!! Yönlendirme: Açık iş; henüz yaratılmış ve doldurulmamış ya da açık olmak üzere olan, işverenin işletmesi dışından uygun bir aday bulmak amacıyla ***aktif adımlar*** atmakta olduğu ve daha fazla adım atmaya hazırlandığı, işveren tarafından ***hemen ya da belirli bir dönem içerisinde*** doldurulmak istenen ***ücretli bir iş*** anlamına gelmektedir.

***: İşletmede söz konusu olan açık işlere yönelik olarak talep edilen becerilerin, en önemliden (1), en az önemliye (5) doğru olacak şekilde sıralanması gerekmektedir**. **Burada yer alan kutucuklara herhangi bir simge ile işaretleme yapılmayacaktır !!!** Bunun yerine, **her bir meslekte söz konusu olan açık iş için, sütunlarda yer alan 5 beceri grubu en önemliden başlanmak suretiyle önem derecesine göre sıralanacaktır**. Dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli nokta sadece en önemli beceriler için değil tüm beceriler için sıralama yapılması gerektiği hususudur. Başka bir deyişle, her meslekteki açık iş için sütunlarda yer alan beceri grupları 1'den 5'e kadar puanlanmak suretiyle önem derecesine göre sıralanacaktır.

S.5: Aşağıdaki maddelerde işletmenize ait gelecek 3 ay için beklentiniz nedir?

	Artacak	Değişmeyecek	Azalacak	Fikrim Yok
Mal veya hizmet üretim beklentiniz.				
Toplam istihdam beklentiniz.				

S.6: Bulunduğunuz sektörün genel gidişatı hususunda gelecek 3 ay içerisinde beklentiniz nedir?

- ☐ Daha iyi olacak
- ☐ Aynı kalacak
- ☐ Daha kötü olacak
- ☐ Fikrim yok

Anket tamamlanmıştır. Teşekkür ederiz.